WARIES MISDAADREEKS · Nº 020

POLITIEDOSSIER 26-0418 · ONDERZOEK KOETSIER

Heidevuur in Opsterland

De zaak van de brandende koetsierswoning

Een politiedossier om zelf op te lossen
Beetsterzwaag · Bakkeveen · Gorredijk

UITGEVERIJ WARIES

VOOR U BEGINT

Aan de lezer

Vrijdagmiddag 1 mei 2026. Op uw bureau bij de Districtsrecherche Opsterland ligt een ringband van vier vingers dik. Op de rug staat in viltstift: KOETSIER.

In de nacht van zaterdag 18 op zondag 19 april brandden er in Opsterland twee vuren. Om 23.53 uur werd een heidebrand gemeld in de Bakkeveense Duinen; ruim een half uur later stond in Beetsterzwaag de koetsierswoning van Landgoed Wiersmastate in lichterlaaie. Niemand raakte gewond. Van de koetsierswoning bleven vier zwarte muren over, in de duinen verbrandde zeven hectare heide.

Het team van teamleider Marten Kooistra heeft twee weken gewerkt en stapels papier verzameld: brandrapporten, logboeken, appjes, kaarten, bankafschriften, zelfs het veldboekje van twee nachtvlinderaars. Maar het team draait in kringetjes. Er zijn te veel mensen met een reden, en te veel mensen met een half verhaal.

Kooistra vraagt u het dossier met een frisse blik door te nemen. Hij wil maandag weten of die twee branden samenhangen, en zo ja, wie ze heeft gesticht.

Hoe dit dossier werkt

- De stukken zijn genummerd en staan grotendeels in de volgorde waarin het team ze verzamelde. Wat een rechercheur op een bepaald moment nog niet wist, kon hij ook niet vragen. Let dus op de data.
- Niet iedereen spreekt de waarheid. Sommigen vergissen zich, anderen verzwijgen iets uit schaamte of eigenbelang, en één persoon liegt omdat hij iets te verbergen heeft.
- Alles wat u nodig hebt, staat in dit boek. U hoeft niets op te zoeken. Een potlood, een rekenmachine en geduld zijn genoeg.
- Achterin vindt u p. 75 de vragen waarop Kooistra antwoord wil, twee werkbladen en een antwoordformulier. Daarna volgen hints in drie niveaus (op hun kop gedrukt, zodat u niet per ongeluk meeleest), een verzegelde pagina en de oplossing.

Speelduur. Reken op twee tot vier uur. Wie alles nauwkeurig naast elkaar legt, kan de zaak zonder hints oplossen. Wie haast heeft, mist het ene detail waar alles om draait.

NOTITIE TEAMLEIDER

Uw opdracht

Van	M. Kooistra, teamleider Onderzoek Koetsier
Aan	U
Datum	vrijdag 1 mei 2026, 15.40
Betreft	frisse blik

Beste collega,

Fijn dat je dit wilt doen. Ik geef je het hele dossier, ook de stukken waarvan ik denk dat ze nergens over gaan. Daar zit vaak het probleem: wat wij als bijzaak hebben weggelegd, kan voor jou de hoofdzaak zijn.

Ik wil maandag van je weten:

1. Zijn de twee branden toeval, of hangen ze samen? Waaruit blijkt dat?
2. Als ze samenhangen: welke brand is het eerst gesticht, ongeveer hoe laat, en waarom in die volgorde?
3. Wie heeft de brand of de branden gesticht?
4. Waarom? Wat moest er verdwijnen of bereikt worden?
5. Welk concreet bewijs ontkracht het verhaal van de dader? Ik wil iets wat een officier van justitie kan vasthouden, geen gevoel.
6. En voor de volledigheid: waarom heeft onze eigen brandweervrijwilliger Jorrit Veenstra ons in het begin voorgelogen, en is hij nu wel of niet in beeld?

Onderbouw elk antwoord met de stukken. Ik heb liever dat je zegt "dat weet ik niet zeker" dan dat je gokt. En kijk vooral naar de tijden. In deze zaak draait alles om minuten en kilometers.

Succes. Koffie staat in de keuken, de rest staat in de map.

Marten

De vragen staan achterin nog eens op het antwoordformulier (p. 78). Werkbladen voor een tijdlijn en een overzicht van de betrokkenen vindt u op p. 76 en p. 77.

DOSSIER 26-0418

Inhoud

VOORWERK

Aan de lezer ... 3
Uw opdracht ... 4
Mensen in dit dossier ... 7

DEEL I · DE NACHT

01 Meldkamerlog nacht 18 op 19 april ... 9
02 Overzichtskaart Opsterland ... 11
03 Eerste inzet woningbrand Wiersmastate ... 12
04 Landgoed Wiersmastate en de koetsierswoning ... 14
05 Eerste inzet heidebrand Bakkeveense Duinen ... 16
06 Veldboekje nachtvlinderwerkgroep ... 17
07 Verklaringen Mulder en Postma, nachtvlinderwerkgroep ... 18
08 Verklaring taxichauffeur Harm Sikkema ... 20
09 Inzetverslag Brandweer Wâlden, beide branden ... 22
10 De Opsterlander: "Nacht van twee branden" ... 24

DEEL II · DE EERSTE WEEK

11 Verhoor Sjoerd Wiersma, eigenaar ... 26
12 Verklaring Femke Wiersma en gastenlijst ... 28
13 Verhoor Henk Bergsma, huurder ... 30
14 Verhoor Wybe Algra, rentmeester ... 32
15 Verklaring Klaas Zijlstra, buurman Gorredijk ... 34
16 E-mail accountant over het boekenonderzoek ... 35
17 Intentieovereenkomst Wiersma en Kalsbeek ... 36
18 App-groep van het landgoed ... 37
19 Verslag informatieavond natuurbrandrisico ... 38
20 Verklaring Tjitske Rinsma, hondenuitlaatster ... 39
21 Anonieme tip en antecedenten Jorrit Veenstra ... 40
22 Verhoor Jorrit Veenstra, brandweervrijwilliger ... 41
23 Kazernelogboek post Beetsterzwaag ... 43
24 Afstanden en rijtijden, nagemeten ... 44
25 Bauke Faber, schaapherder ... 45
26 Bezoekverslag dierenarts, nacht van de brand ... 47
27 Brandonderzoek koetsierswoning ... 48
28 Brandonderzoek heidebrand Bakkeveense Duinen ... 50
29 De tuinberging van het landgoed ... 52
30 Laboratoriumrapport brandbare vloeistof ... 53
31 De Opsterlander: "Brandweervrijwilliger gehoord" ... 54

DEEL III · VERDIEPING

32 Verhoor Ruben Kalsbeek, projectontwikkelaar ... 56

OVERZICHT

Mensen in dit dossier

BETROKKENEN

Sjoerd Wiersma (63)	eigenaar Landgoed Wiersmastate, Beetsterzwaag gaf op zaterdag 18 april een diner in het grote huis
Femke Wiersma (34)	dochter van Sjoerd, woont in Amsterdam logeerde dat weekend op het landgoed
Wybe Algra (54)	rentmeester van Wiersmastate sinds 2009 woont aan de Langewal in Gorredijk; kantoor in de koetsierswoning
Henk Bergsma (72)	huurder van de koetsierswoning, oud-hovenier logeerde dat weekend bij zijn dochter in Drachten
Geeske Bergsma (44)	dochter van Henk, Drachten
Mark de Boer (31)	hovenier van het landgoed (parttime), Ureterp
Ruben Kalsbeek (47)	directeur Kalsbeek Vastgoedontwikkeling, Heerenveen wil koetshuis en koetsierswoning kopen
Jorrit Veenstra (19)	brandweervrijwilliger, post Beetsterzwaag woont bij zijn moeder in Beetsterzwaag
Nynke Kuipers (20)	ex-vriendin van Jorrit, Wijnjewoude
Bauke Faber (58)	schaapherder, Wijnjewoude graast met zijn kudde onder meer in de omgeving van de duinen

GETUIGEN EN DESKUNDIGEN

Grietje Mulder (66) en Arjen Postma (38)	Nachtvlinderwerkgroep De Wälden meldden de heidebrand
Harm Sikkema (52)	taxichauffeur, Taxi Swaach meldde de brand in de koetsierswoning
Tjitske Rinsma (49)	bewoonster Hoofdstraat, Beetsterzwaag liet die nacht haar hond uit
Klaas Zijlstra (77)	buurman van Wybe Algra, Gorredijk
Durk de Vries (61)	melkveehouder, Lippenhuizen; pachter van Wiersmastate
Sietske Brouwer (41)	brandweervrijwilliger, post Beetsterzwaag
Gerrit Jansma (57)	bevelvoerder, post Beetsterzwaag
drs. Lieke Bos	dierenarts, Dierenpraktijk De Hege Wälden
Joke Hiemstra RA	accountant, Hiemstra & Zwart Accountants, Drachten

POLITIE

Marten Kooistra	teamleider Districtsrecherche Opsterland
Esmée van Dijk	rechercheur
Jelmer Hoekstra	rechercheur, financieel onderzoek
Lammert Hofman, Yara Doorn	agenten, eerste inzet Beetsterzwaag
Ing. Pieter Wouda	forensisch brandonderzoeker

De nacht van zaterdag op zondag

18 en 19 april 2026 · meldingen, eerste bevindingen, kaarten

01 Meldkamerlog nacht 18 op 19 april
02 Overzichtskaart Opsterland
03 Eerste inzet woningbrand Wiersmastate
04 Landgoed Wiersmastate en de koetsierswoning
05 Eerste inzet heidebrand Bakkeveense Duinen
06 Veldboekje nachtvlinderwerkgroep
07 Verklaringen Mulder en Postma, nachtvlinderwerkgroep
08 Verklaring taxichauffeur Harm Sikkema
09 Inzetverslag Brandweer Wâlden, beide branden
10 De Opsterlander: "Nacht van twee branden"

STUK 01 UITTREKSEL MELDKAMER 18/19-04-2026

Meldkamerlog nacht 18 op 19 april

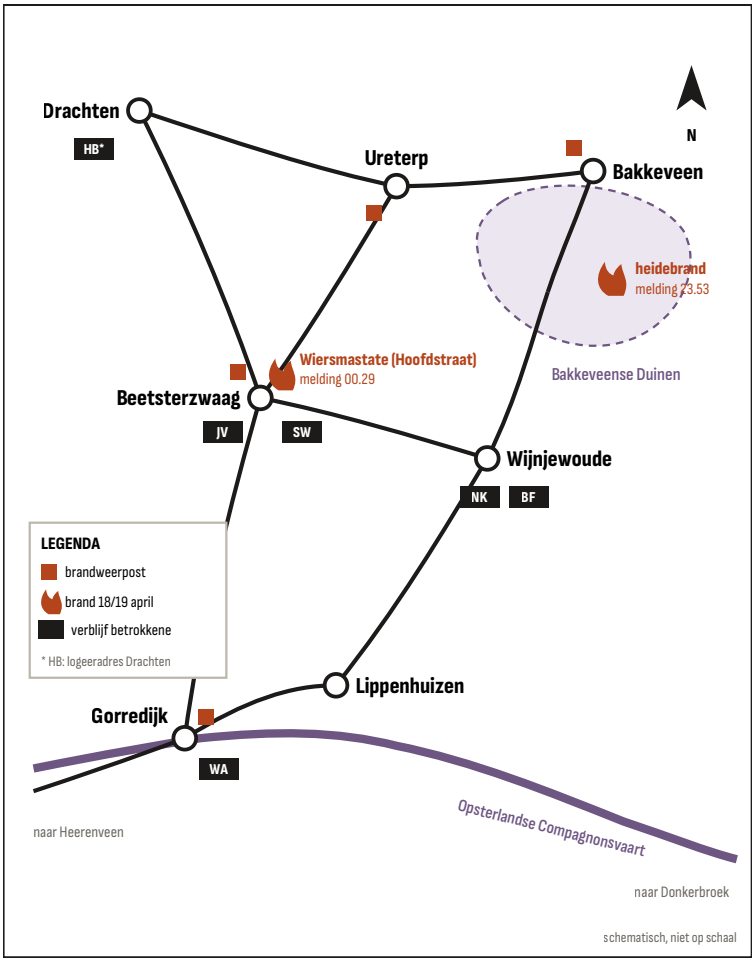
INCIDENT 1 natuurbrand Bakkeveen | INCIDENT 2 woningbrand Beetsterzwaag

Uittreksel uit het incidentenlogboek van de gemeenschappelijke meldkamer, beide incidenten samengevoegd in tijdsvolgorde. Tijden afgerond op hele minuten. Regels over de tweede brand gemarkeerd.

TIJD	MELDING / ACTIE
23.53	Inkomend 112, mobiel. Melder G. Mulder: heidebrand Bakkeveense Duinen, zuidrand, nabij kleine parkeerplaats. "Het vuur loopt snel, wind uit het noordoosten." Melder en begeleider staan veilig bij hun auto.
23.55	Alarm TS post Bakkeveen, prio 1, natuurbrand.
23.59	TS Bakkeveen uitgerukt.
00.01	OvD A. Hettinga (onderweg): opschalen naar middelbrand natuur. Alarm TS Ureterp, TS Beetsterzwaag, TS Gorredijk, natuurbrandmodule Wâlden.
00.02	Pagers verstuurd posten Ureterp, Beetsterzwaag, Gorredijk.
00.03	TS Ureterp uitgerukt.
00.05	TS Bakkeveen ter plaatse. "Brandend front ca. 150 m, loopt richting zuidwest. Geen personen in gevaar."
00.07	TS Gorredijk uitgerukt.
00.09	TS Beetsterzwaag uitgerukt, bemanning 6.
00.16	TS Ureterp ter plaatse.
00.21	Politie 13-30 (Wierda/De Jong) ter plaatse parkeerplaats zuidrand.
00.24	TS Beetsterzwaag ter plaatse.
00.29	TS Gorredijk ter plaatse. Alle vier TS ingezet op de natuurbrand.
00.29	Inkomend 112, mobiel. Melder H. Sikkema (taxi): brand op Landgoed Wiersmastate, Hoofdstraat Beetsterzwaag. "Klein huis naast het koetshuis, vlammen uit het raam aan de laan. Ik weet niet of er iemand binnen is."
00.31	Posten Beetsterzwaag en Gorredijk niet beschikbaar (inzet natuurbrand). Alarm TS Heerenveen-Noord en TS Drachten. Kazerne Beetsterzwaag meldt: "Twee man kazernebezetting, geen voertuig."
00.32	Politie 13-21 (Hofman/Doorn) naar Wiersmastate.
00.34	Melder terugbellen: eigenaar ter plaatse. Huurder volgens eigenaar "het weekend weg". Niet bevestigd.
00.36	OvD 2 H. Meindertsma naar Beetsterzwaag.

STUK 02 KAART versie 21-04

Overzichtskaart Opsterland

Schematische overzichtskaart, opgesteld door het onderzoeksteam. Initialen: SW = Sjoerd Wiersma, JV = Jorrit Veenstra, NK = Nynke Kuipers, BF = Bauke Faber (schaapskooi), WA = Wybe Algra, HB = Henk Bergsma (logeeradres dochter). Ruben Kalsbeek woont in Heerenveen, buiten de kaart.

Afstanden en rijtijden tussen de belangrijkste punten zijn later door het team nagemeten; zie stuk 24 (p. 44).

STUK 03 PROCES-VERBAAL VAN BEVINDINGEN 19-04-2026

Eerste inzet woningbrand Wiersmastate

VERBALISANT L. Hofman | LOCATIE Hoofdstraat, Beetsterzwaag

Ik, verbalisant Lammert Hofman, hoofdagent van politie, eenheid Wâlden, verklaar het volgende.

Op zondag 19 april 2026 omstreeks 00.32 uur kregen collega Yara Doorn en ik via de meldkamer de opdracht te gaan naar Landgoed Wiersmastate aan de Hoofdstraat te Beetsterzwaag, alwaar brand zou zijn uitgebroken in een woning naast het koetshuis. Wij kwamen daar om 00.44 uur aan. Het toegangshek aan de Hoofdstraat stond open.

Halverwege de oprijlaan zagen wij rechts van ons een felle gloed. De woning die later de koetsierswoning bleek te zijn, stond aan de laanzijde op de begane grond in volle brand. Uit het linkerraam aan de laanzijde sloegen vlammen tot boven de dakgoot. Ik rook een sterke brandlucht, met daardoorheen een petroleumachtige geur die ik ook als enigszins zoetig zou omschrijven. Een brandweervoertuig was nog niet aanwezig.

STUK 03

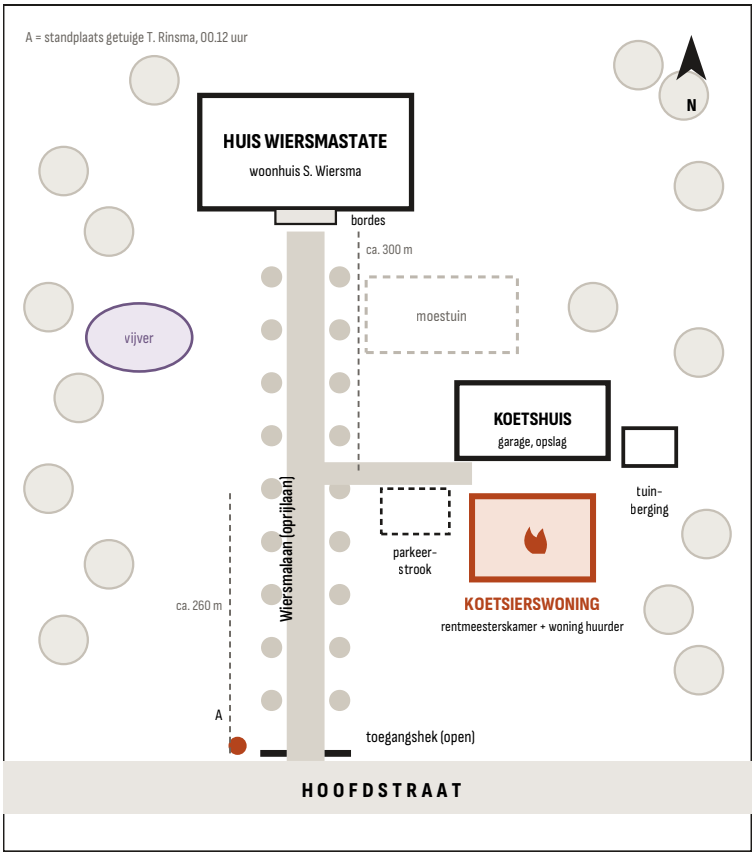
Bij de woning trof ik drie personen aan: een man die zich voorstelde als Sjoerd Wiersma, eigenaar van het landgoed; een vrouw, die verklaarde zijn dochter Femke Wiersma te zijn; en een man in een donkere jas, die verklaarde taxichauffeur te zijn en de brand te hebben gemeld (H. Sikkema). Wiersma droeg een colbert en een overhemd. Hij verklaarde dat hij die avond een diner had gegeven en dat de laatste gasten "net weg" waren toen de taxichauffeur aanbelde.

Wiersma verklaarde dat de woning bewoond werd door de huurder Henk Bergsma, maar dat deze het weekend bij zijn dochter in Drachten zou zijn. Hij had Bergsma om 00.38 uur gebeld maar geen gehoor gekregen. Hij verklaarde voorts dat het linkerdeel van de begane grond in gebruik was als kantoor van de rentmeester van het landgoed, de heer Wybe Algra uit Gorredijk. "Het kantoor zit aan de kant waar het brandt. Daar staat het hele archief."

Om 00.49 uur arriveerde de tankautospuit van de post Heerenveen-Noord. Ik heb de omgeving afgezet en de aanwezigen verzocht op het pad bij het koetshuis te blijven. Op de parkeerstrook bij het koetshuis stonden op dat moment geen voertuigen. Wiersma verklaarde dat zijn eigen auto in het koetshuis stond; ik heb dat gezien. De auto, een donkergrijze Volvo, voelde bij aanraking van de motorkap koud aan.

STUK 04 KAART EN PLATTEGROND versie 22-04

Landgoed Wiersmastate en de koetsierswoning

Landgoed Wiersmastate, schets onderzoeksteam (niet op schaal). Het toegangshek staat volgens de eigenaar "al dertig jaar open".